

Överenskommelse mellan M, C, L, KD och MP

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna samt Miljöpartiet de gröna i Nacka är överens om begränsad samverkan under mandatperioden 2022-2026. Syftet är att skapa grund för ett stabilt styre i kommunen, förstärka miljö- och klimatarbetet, komma överens om hur vissa frågor ska hanteras samt ingå valteknisk samverkan. Det är ett gemensamt ansvar för partierna att genomföra detta.

1. Valteknisk samverkan

De fem partierna avser att ha valteknisk samverkan vid val till nämnder och styrelser i Nacka under mandatperioden 2022-2026. Denna samverkan garanterar partierna 8 ledamöter och 8 ersättare i kommunstyrelsen och miljö- och stadsbyggnadsnämnden samt 6 ledamöter och 6 ersättare i övriga nämnder, dvs 1 ledamot och 1 ersättare mer i varje nämnd och styrelse.

2. Kommunalråd

Överenskommelsen innebär att Miljöpartiet får 0,75 kommunalråd/oppositionsråd.

3. Miljö- och klimatpaket

Partierna är överens om att stärka miljö- och klimatarbetet i kommunen. Följande ska genomföras.

- Tydligare miljöutskott.** Kommunstyrelsens miljöutskott (KSMU) ges tydligare uppdrag att styra, leda och samordna kommunens miljö- och klimatarbete, vilket förtydligas i reglementet. Utskottet ska bl a arbeta med att minska utsläpp av växthusgaser i enlighet med koldioxidbudgeten och kunna yttra sig över detaljplaner utifrån miljö- och klimatpåverkan.
- Klimat- och miljödirektör.** En klimat- och miljödirektör ska tillsättas under 2023 och ges tillräckliga resurser, ekonomiska såväl som personella, för att kunna leda och samordna miljö- och klimatarbetet i kommunen, främst det strategiska arbetet och där det finns behov av samordning mellan olika enheter och verksamheter. Uppdraget är bl a att bistå med kompetens, erfarenheter från andra håll och driva på för omställning enligt våra styrdokument och inom ramen för nätverket Klimatneutrala Nacka. Det kan t ex handla om konkretisering av åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser enligt koldioxidbudgeten, att initiera livscykelanalyser inom fastighetsverksamheten, samordna övergången till en helt fossilfri fordonsflotta i kommunen, öka takten i att installera solceller på kommunala tak och utbyggnad av laddstationer, uppföljning av miljöprogrammet, utveckla grönytefaktorn, följa upp och stärka arbetet med miljö- och klimatkrav i upphandlingar och arbetet med nytt grönstrukturprogram. Direktören ansvarar för att KSMU får det stöd utskottet behöver för sitt uppdrag.
- Lönsamma investeringar.** Livscykelanalyser ska göras i syfte att kunna prioritera och tidigarelägga investeringar eller insatser som är lönsamma ur ett livscykelperspektiv. Det kan t ex handla om solenergiinvesteringar, snabbare utbyte av gatubelysning eller armaturer inomhus som minskar energianvändningen och därmed ger lägre kostnader. Det kan också handla om att

vissa material- och metodval vid nybyggnation ger lägre årliga driftkostnader. All oljeeldning i kommunala byggnader ska upphöra.

4. **Mer solceller.** Solceller ska installeras på alla kommunala tak där det är lämpligt, senast 2026. En särskild plan för detta ska tas fram 2023 och resurser avsätts. PPA-lösningar kan vara aktuella, om det bedöms gå snabbare eller över tid bli mer förmånligt för kommunen. Punkt 3 ska vara vägledande.
5. **Fler laddstolpar.** Laddstationer för elbilar ska byggas ut, både på laddgator och snabbbladdarstationer, tillsammans med energibolagen och privata aktörer. En särskild plan för detta ska tas fram 2023 och resurser avsätts.
6. **Fossilfri fordonsflotta.** Kommunens fordonsflotta ska vara helt fossilfri 2026. En särskild plan för hur detta ska gå till ska tas fram 2023 och resurser avsätts.
7. **Energirådgivning.** Ett tvåårigt projekt med klimat- och energirådgivning ska starta 2023. Syftet är att stimulera Nackabornas energieffektivisering och underlätta utbyggnad av solceller och laddstolpar, både i samfälligheter och bostadsrättsföreningar. Kommunen ska anställa egen expertis för detta.
8. **Passivhus.** Passivhusstandard ska uppmuntras i alla stadsbyggnadsprojekt. I ett av kommunens kommande större byggprojekt (förskola eller skola) ska minst passivhusstandard användas. Projektet ska utvärderas och användas som underlag i framtida kommunala byggprojekt.
9. **Miljömärkt el i kommunen.** Vid kommande upphandling av el till kommunens fastigheter ska kommunen fortsatt köpa in 100% el med Bra miljöval som miljömärkning.
10. **Markanvisning med klimatprofil.** En markanvisning för bostadsbyggande ska göras där lägst klimatpåverkan, både i byggande och drift, blir avgörande. Ett lämpligt område för detta är kommande bebyggelse i Henriksdalsbacken. Anvisningsmodellen och projektet ska därefter utvärderas.
11. **Grönytefaktorn.** Grönytefaktorn används främst på västra Sicklaön för att exploaterare ska genomföra lämpliga miljö- och klimatåtgärder vid nybyggnation, men ska även vara ett vägledande dokument i alla stadsbyggnadsprojekt. Grönytefaktorn ska utvecklas och användas i alla kommande exploaterings- och markanvisningsavtal.
12. **Kompensationsåtgärder.** Vid exploatering av naturmark ska kompensationsåtgärder som utgångspunkt ske i närområdet. Det gäller särskilt för att skydda, utveckla och stärka gröna samband.
13. **Nytt grön- och blåstrukturprogram.** Ett nytt grönstrukturprogram ska tas fram i syfte att säkra de gröna och blåa sambanden, ekosystemtjänster och nackabornas närhet till naturen. De blåa strukturerna som inte täcks av Kustprogrammet ska lyftas in i detta arbete. Programmet ska knytas till kommande arbete med en ny översiktsplan.
14. **Naturvårdsplan.** En naturvårdsplan ska tas fram under 2023 för att värna den biologiska mångfalden och samtidigt tillgängliggöra naturen för nackaborna. Planen ska inkludera sjöar, våtmarker och vattendrag.
15. **Våtmarksprojekt.** Ett våtmarksprojekt ska starta för att iordningställa eller återställa våtmarker, både Älta våtmark, Böle mosse, Trollsjön mm.

16. **Rena sjöar-program.** Nacka ska ha rena och badbara sjöar och vattendrag. Ett program för hur detta ska åstadkommas ska arbetas fram, där man lämpligen börjar med Ältasjön, Myrsjön och Bagarsjön. Här ingår även inventering av vattenkvalitet och bottensediment vid populära badställen som bryggor och kajer men som inte är kommunala badplatser. Metoder för sjörening kan variera, t ex aluminiumfällning som man gjort i Järlasjön, men reduktionsfiske kan också prövas om det bedöms effektivt.
17. **Bilpooler.** Bilpooler ska finnas med som möjlig mobilitetsåtgärd i exploateringsavtal för att kunna minska p-normen vid nybyggnation. Kommunen ska i övrigt underlätta för etablering av bilpooler med målsättning att öka antalet aktörer i kommunen.
18. **Båtpendling.** I syfte att underlätta båtpendling med tätare trafik och nya båtlinjer ska en plan tas fram för upprustning av angränsningsbryggor. Planen ska utgå från den inventering som redan pågår.
19. **Gröna sommarjobb.** De sommarjobb för ungdomar som kommunen erbjuder ska i ökad utsträckning inriktas på sk gröna jobb, t ex skötsel och städning av natur, parker och allmän plats och andra arbeten med koppling till naturvård och sjörening.
20. **Utemiljölyft.** Nackas förskole- och skolgårdar ska inspirera barn och elever till lek och rörelse. Ett särskilt utemiljölyft ska starta för att stimulera mer aktiv utevistelse.
21. **Badplats Sickla äng.** Tidigare fanns en liten badplats vid Sickla äng (söder om tennisbanorna), men den har vuxit igen. Denna badplats ska återställas, om inte markförhållandena i vattnet gör det olämpligt.
22. **Säkra skolvägar.** Det är angeläget med säkra vägar till skolor och idrottsanläggningar, så att barn kan ta sig dit själva. Ett särskilt "säkra skolvägar-paket" ska starta där cykelöverfarter blir tydligt uppmärskade utanför alla skolor och längs större skolvägar.
23. **Höjt cykelmål.** Vi vill öka cyklingen i Nacka och har en ambition att 25% av arbetsresorna helt eller delvis ska ske med cykel. För att uppnå detta ska en plan tas fram där målen och indikatorerna revideras och konkreta åtgärder som främjar och underlättar cykling tas fram. Det kan t ex handla om trygga och säkra cykel-parkeringsplatser i kollektivtrafikhöga lägen, att pröva vägvagn med cykelfartsområde och fortsatt utbyggnad av cykelbanor. När nya Nackabor flyttar in i nybyggda områden och etablerar sina resmönster behöver så mycket som möjligt av ny cykelinfrastruktur redan finnas på plats för att göra cykeln till ett konkurrenskraftigt transportmedel. Stadsledningskontoret ska få i uppdrag att utreda möjligheten att tidigarelägga cykelinvesteringar som inte hindras av pågående stadsbyggnadsprojekt och investeringsmedel ska frigöras vid behov.
24. **Mer skyddad natur.** Knappt 25% av Nackas yta är skyddad som naturreservat, vi har en ambition att öka den andelen till 30%. Det finns fortfarande stora områden, både vatten och land, som saknar formellt skydd. I ett initialt skede av arbetet med en ny gröns- och blåstrukturplan och en ny översiktsplan ska vi identifiera områden som kan vara aktuella att skydda, natur som är värdefull för den biologiska mångfalden och friluftslivet. I första hand bör man pröva naturvårdsavtal med berörda fastighetsägare.
25. **Minskad miljö- och klimatpåverkan från maten.** Vi behöver göra mer för att nå kommunens mål om minskad miljö- och klimatpåverkan från kommunala livsmedelsinköp. Under 2023 ska en handlingsplan för detta tas fram i samverkan med miljö- och klimatdirektören och berörda

enheter inom t ex förskola och skola. En insats skulle kunna vara att utveckla Jämföraren med indikatorer på hur stor andel klimatsmart mat som skolor och förskolor serverar, för att därigenom använda föräldrarna som hävstång för omställningen.

4. Hantering av övriga frågor

Partierna är överens om hur nedanstående frågor ska hanteras.

26. **Mål och budget.** Mål och budget ska behandlas som helhetsförslag där de olika partiernas samlade förslag ställs emot varandra som helheter. Det innebär att man inte bryter ut delar och ställer under särskild proposition. Partierna är överens om att inte stödja något yrkande utöver det egna partiets förslag.
27. **Påbörjade investeringar ska fullföljas.** Principen om "lagt kort ligger" gäller, vilket t ex innebär att detaljplaner som vunnit laga kraft och att investeringar och exploateringar som påbörjats ska fullföljas. Det gäller bl a detaljplanerna i sydöstra Boo, Orminge Centrum, Älta Centrum samt Näckenbadet.
28. **Kommunens styrprinciper ligger fast.** Dagens styrmodeller ligger fast. Kundvalen, modellen med internhyra och nämndstrukturen behålls. Styrningen av de kommunala bolagen ska bli tydligare och få mer koncernperspektiv. En uppföljning av den nya hyresmodellen ska göras för att bl a se hur den har påverkat skolornas nyttjande av gymnastik- och idrottshallar.
29. **Tunnelbanan och Saltsjöbanan.** Tunnelbaneavtalet och överenskommelserna om Mötesplats och Saltsjöbanan ska fullföljas enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige. Kommunen ska verka för att upprustningen och moderniseringen av Saltsjöbanan också innebär minskat buller.
30. **Markförsäljningar.** Stadsledningskontoret ska få i uppdrag att redovisa skillnaden mellan markförsäljning och tomträttsupplåtelse vid markupplåtelser, samt konsekvensen av att välja det ena eller andra alternativet. Vid kommande markanvisningar för bostadsändamål under mandatperioden ska man i första hand pröva försäljning, för att minska behovet av ökad skuldsättning för att klara de stora investeringar som planeras.
31. **Järlahöjden.** Planering av bebyggelse på Järlahöjden ska intensifieras. Tidigare inriktningsbeslut från 2017 och 2018 ska revideras. Syftet med planeringen är att få en bra helhet mellan bostäder, kontor och idrottsanläggningar och där nyckelaktörer knyts till projektet i ett tidigt skede för att säkra genomförandekraft. En gemensam ambition är att det ska bli mer idrott, nya bostäder och kontor i området och att man ska pröva nya lösningar för mobilitet. En politisk styrgrupp för detta inrättas där Allianspartierna och Miljöpartiet ingår.
32. **Sydvästra Plania.** Utvecklingen av Sydvästra Plania ska fullföljas i enlighet med de beslut som kommunstyrelsen tidigare fattat när det gäller inriktning för området och markanvisning med både bostäder och ytterligare en 7-spelarfotbollsplan. Avsikten är att anta en detaljplan med detta innehåll senast 2024.
33. **Fotbollsplaner Källtorp.** Tidigare beslut om att anlägga två 11-spelarfotbollsplaner i Källtorp står fast och ska inte motverkas av partierna. Om kommunen inte skulle få erforderliga tillstånd för detta så ska partierna gemensamt försöka anlägga 11-spelarfotbollsplaner någon annanstans runt Hellasgården, Erstavik eller i övrigt på västra Sicklaön.

34. **Henriksdalsbacken.** Ett detaljplaneförslag för Henriksdalsbacken har varit på samråd. Partierna ska gemensamt verka för att en detaljplan med i huvudsak detta innehåll ska antas senast under 2024. Kommande markanvisning i området ska ske med klimatprofil (se punkt 10). Samtidigt ska allt övrigt planarbete i naturområdet öster om Henriksdalsberget, "Trolldalen", pausas under mandatperioden. En utredning ska göras och gränserna definieras, med utgångspunkt att ge området formellt skyddad status.
35. **Fisksätratomterna.** Kommunstyrelsen har anvisat mark för företagsetablering längs Saltsjöbanan i Fisksätra. Planerna för detta ska fullföljas. Om naturvärdesinventering visar stora värden så ska kompensationsåtgärder vidtas.
36. **Inget kommunalt bostadsbolag eller kommunal hemtjänst.** Kommunen ska inte starta något kommunalt bostadsbolag eller en kommunalt driven hemtjänst (utöver dagens natt- och larmpatrull). Inget parti ska rösta för sådana förslag, men Miljöpartiet kan avstå i kommunfullmäktige.

5. Övrigt

Överenskommelsen innebär att partierna är fria att forma sin egen politik i andra frågor som överenskommelsen inte reglerar.

Nacka 2022-10-11

Mats Gerdau
Moderaterna

Johan Krogh
Centerpartiet

Gunilla Grudevall-Steen
Liberalerna

Desha Svenneborg
Miljöpartiet de gröna

Karin Teljstedt
Kristdemokraterna